

KOMENTÁŘ

31. 3. 2021

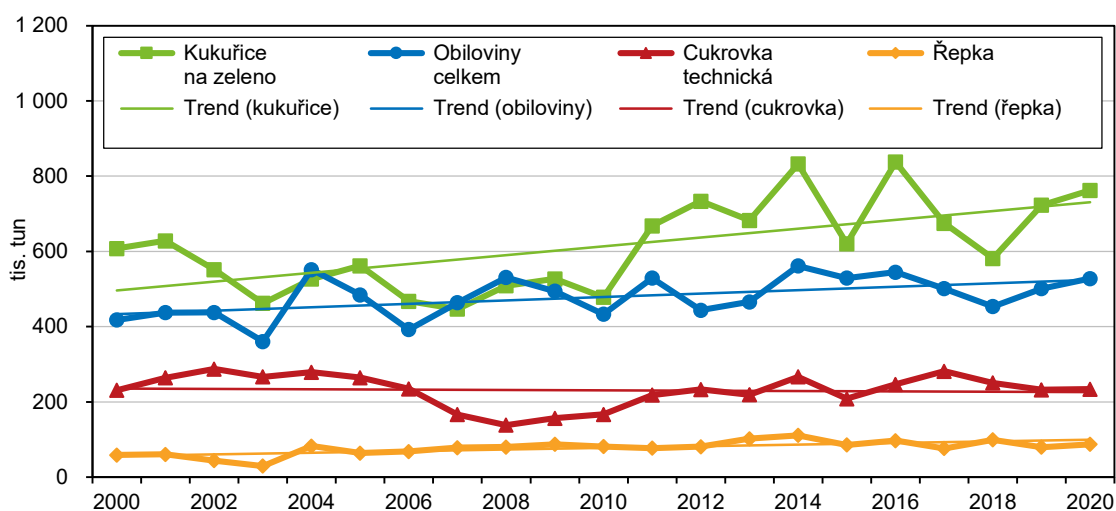
Sklizeň zemědělských plodin v Pardubickém kraji v klimaticky příznivém roce 2020

Úrodný rok 2020 znamenal v Pardubickém kraji vyšší sklizeň u většiny pěstovaných plodin. Pokles sklizňových ploch u některých komodit byl kompenzován nadprůměrnými výnosy. Osevní plochy ozimů byly zmenšeny téměř u všech sledovaných plodin. V hospodářském roce 2019/2020 poklesla v kraji spotřeba minerálních a statkových hnojiv, využití vápenatých a organických hnojiv meziročně vzrostlo.

Podle dat zemědělských podniků se sídlem na území Pardubického kraje činila v roce 2020 celková sklizeň **obilovin** 527,7 tis. tun z výměry 87,3 tis. ha při průměrném výnosu 6,04 t/ha. Ve srovnání s předchozím rokem došlo ke zvýšení sklizně o 5,3 % díky vyššímu hektarovému výnosu, neboť sklizňová plocha obilovin se zvýšila pouze o 0,4 %. Sklizeň obilovin v kraji představovala 6,5 % z celkové sklizně obilovin v České republice.

Pšenice ozimá, která je dlouhodobě nejčastěji pěstovanou plodinou v kraji (57,7 % ze sklizňové plochy obilovin v roce 2020), byla sklizena v roce 2020 z menší plochy (50,4 tis. ha) než v roce předchozím. Přesto byl hektarový výnos (6,22 t/ha) i celková produkce (313,7 tis. t) pšenice ozimé meziročně vyšší. Podíl sklizně pšenice ozimé v kraji činil 6,5 % z celkové sklizně v republice.

Sklizeň zemědělských plodin v Pardubickém kraji

Poznámka: Kukuřice na zeleno a siláž – do roku 2016 je uvedena sklizeň v čerstvém stavu (na zeleno), od roku 2017 ve vlhkosti 65 %.

Další významnou obilovinou, která byla v roce 2020 pěstována na téměř pětinu z výměry obilovin v kraji (18,4 % ze sklizňové plochy obilovin), je **ječmen jarní**. Díky větší rozloze sklizňové plochy o 2,6 % (celková plocha – 16,1 tis. ha) a mírnému růstu průměrného výnosu o 0,7 %, (hektarový

KOMENTÁŘ

výnos – 5,11 t/ha) byla dosažená sklizeň (82,1 tis. tun) meziročně vyšší o 3,3 %. Na celkové sklizni ječmene jarního v roce 2020 v ČR se krajský výsledek podílel 7,3 %.

Dlouhodobě nejvyšší podíl na republikovém úhrnu mezi plodinami pěstovanými v Pardubickém kraji dosahuje hybridní obilovina **tritikale**. Sklizňová plocha tritikale v kraji se meziročně zvýšila o 10,1 % na 4,1 tis. ha a sklizeň v roce 2020 vzrostla o 10,8 % na 21,0 tis. tun a tvořila téměř 10 % republikového úhrnu. Hektarový výnos 5,09 t/ha byl v mezikrajském srovnání třetí nejvyšší.

Sklizňová plocha **řepky** v Pardubickém kraji byla proti předchozímu roku 2019 zmenšena o více než 200 ha (-0,8 %) na 25,7 tis. ha, přesto byla šestá nejvyšší v krajském srovnání. Obdobně šestý nejvyšší v mezikrajském srovnání byl i hektarový výnos řepky (3,41 t/ha) a celková sklizeň (87,5 tis. tun). Sklizeň řepky v Pardubickém kraji v roce 2020 tvořila 7,0 % republikového úhrnu, byla v kraji pátá nejvyšší od roku 2000 s maximem 111 tisíc tun, dosaženým v roce 2014.

Na růst sklizně krmných plodin v kraji v roce 2020 měl vliv nárůst hektarového výnosu, protože sklizňové plochy se meziročně snížily. Sklizeň **kukuřice na zeleno a siláž** meziročně v kraji vzrostla o 5,4 % na 762,1 tis. tun a představovala 8,6 % republikového úhrnu. Sklizeň **píce v seně na orné půdě** v kraji meziročně vzrostla o 6,7 % na 459,3 tis. tun, sklizeň **píce v seně z trvalých travních porostů** se meziročně zvýšila dokonce o 14,7 % na 182,0 tis. tun.

Současně s výsledky sklizni byly zjišťovány rovněž **osevní plochy ozimů**. Koncem listopadu 2020 byly pro sklizeň v roce 2021 v Pardubickém kraji ve srovnání s předchozím rokem osety menší plochy všech sledovaných ozimých obilovin kromě ječmene ozimého (+4,3 %). Největší relativní úbytek ploch zaznamenalo ozimé žito (-30,4 %).

Osevní plochy ozimů v Pardubickém kraji

	Osevní plochy ozimů v kraji k 30. 11. (ha)						Podíl kraje na osevní ploše ozimů v ČR (%)					
	2016	2017	2018	2019	2020	index 2020/2019 (%)	2016	2017	2018	2019	2020	rozdíl 2020-2019 (procentní body)
Pšenice ozimá	50 692	47 563	50 186	51 548	45 602	88,5	6,6	6,4	6,3	6,8	6,4	-0,4
Žito ozimé	1 155	688	561	1 141	794	69,6	4,1	2,5	1,8	3,5	2,9	-0,5
Ječmen ozimý	5 953	5 750	5 253	6 396	6 668	104,3	5,7	5,3	5,0	5,6	5,7	0,1
Tritikale	3 873	3 330	3 317	3 588	3 362	93,7	11,1	10,3	8,9	9,3	9,2	-0,1
Řepka ozimá	29 086	29 450	26 741	26 971	23 936	88,7	7,1	7,5	6,8	7,3	6,8	-0,5

V hospodářském roce 2019/2020 poklesla proti předchozímu srovnatelnému období spotřeba **minerálních hnojiv** v Pardubickém kraji (-2,8 %) i na celostátní úrovni (-1,3 %). Rozhodující položka minerálních hnojiv – dusíkatá hnojiva zaznamenala meziročně v kraji výraznější pokles (-4,5 %) než v ČR (-2,4 %). Meziročně v kraji obdobně jako v ČR vzrostla spotřeba **fosforečných hnojiv** (PAK +3,9 %, ČR +5,8 %).

Zemědělci v Pardubickém kraji v hospodářském roce 2019/2020 spotřebovali celkem 1 142,7 tis. tun **statkových hnojiv**, což je o 5,4 tis. tun méně než v předchozím hospodářském roce. Meziročně se využilo na polích v Pardubickém kraji více kejdy (+26,5 tuny), spotřeba

KOMENTÁŘ

ostatních statkových hnojiv byla nižší. V průměru ČR meziročně pokleslo využití statkových hnojiv o 3,2 % (v kraji -0,5 %), především hnoje, naopak zvýšení se týkalo močůvky a kejdy.

Spotřeba hnojiv v Pardubickém kraji za hospodářský rok 2019/2020^{*)}

	Pardubický kraj			Česká republika		
	hospodářský rok		index (2019/2020)/ (2018/2019)	hospodářský rok		index (2019/2020)/ (2018/2019)
	2018/2019	2019/2020		2018/2019	2019/2020	
Minerální hnojiva v čistých živinách celkem	27 958	27 162	97,2	365 071	360 414	98,7
v tom:						
dusíkatá (N)	21 013	20 058	95,5	274 305	267 676	97,6
fosforečná (P ₂ O ₅)	4 050	4 210	103,9	52 595	55 656	105,8
draselná (K ₂ O)	2 895	2 894	100,0	38 171	37 083	97,1
Statková hnojiva celkem	1 148 032	1 142 675	99,5	13 435 547	13 008 964	96,8
v tom:						
hnůj	647 782	642 827	99,2	7 386 213	7 308 229	98,9
kejda	341 632	368 059	107,7	3 367 726	3 377 048	100,3
močůvka	70 232	66 153	94,2	1 105 359	1 160 262	105,0
ostatní	88 387	65 636	74,3	1 576 249	1 163 426	73,8
Vápenatá hnojiva ve zboží	36 936	39 224	106,2	420 049	415 958	99,0
Organická hnojiva	591 885	704 494	119,0	4 696 888	5 065 389	107,8
Organominerální hnojiva	2 652	2 044	77,1	63 779	47 450	74,4

^{*)} není zahrnuta spotřeba hnojiv za drobné zemědělce nezařazené do výběrového souboru

Využití **vápenatých hnojiv** v kraji se v hospodářském roce 2019/2020 zvýšilo (+6,2 %), pokles nastal na celostátní úrovni (-1,0 %). Proti předchozímu období byla spotřeba **organických hnojiv** výrazně vyšší jak v Pardubickém kraji (+19,0 %), tak i v ČR (+7,8 %).

Po **přepočtu na ha obhospodařované zemědělské půdy** zjišťujeme v kraji v roce 2019/2020 dlouhodobé maximum spotřeby vápenatých hnojiv (212,5 kg/ha představuje druhou nejvyšší hodnotu mezi kraji při republikovém průměru 155,4 kg/ha). V případě minerálních hnojiv došlo v kraji po období devítiletého růstu v následujících dvou letech k meziročnímu poklesu (na 146,5 kg/ha při republikové hodnotě 134,1 kg/ha). U statkových hnojiv lze sledovat od roku 2006/2007 spíše klesající trend spotřeby na hektar vystřídáný stagnací (6 118,1 kg/ha v roce 2019/2020 je třetí nejvyšší hodnota mezi kraji při průměru ČR 4 804,9 kg/ha).

Více informací naleznete:

[Definitivní údaje o sklizni zemědělských plodin – 2020](#)

[Veřejná databáze ČSÚ - Zemědělství](#)

Kontakt:

Oddělení informačních služeb KS ČSÚ v Pardubicích

Ing. Monika Mikanová, Tel.: 736 509 030, E-mail: monika.mikanova@czso.cz

Ing. Hedvika Fialová, Tel.: 466 743 418, 737 857 459, E-mail: hedvika.fialova@czso.cz